

חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024*

הגדרות

1. בחוק זה –

"דמי הבראה" – דמי הבראה, קצובת הבראה או תשלום אחר דומה במהותו, אף אם כינויו שונה, המשולמים לעובד על פי דין, הסכם או נוהג, או מימון נופש או הטבה אחרת בעין הניתנים במקום תשלומים כאמור;

"הסכם" – הסכם קיבוצי, צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, הסדר קיבוצי לרבות הסדר חד-צדדי, הוראות מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959¹;

"הסכם קיבוצי" – הסכם קיבוצי כללי או הסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים;

"חובת עדכון" – חובה, לפי התחייבות בהסכם או לפי נוהג, לעדכן בשנת 2024 את הסכום של יום הבראה אחד שלפיו מחשבים לעובד את דמי הבראה בשנת 2024, אשר הייתה חלה אלמלא הוראות סעיף 2;

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995²;

"חוק גמלאות לראש רשות" – חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל"ז-1977³;

"חוק הסכמים קיבוציים" – חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957⁴;

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁵;

"חוק הפיקוח על קופות גמל" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁶;

"חוק שירותי הדת היהודיים" – חוק שירותי הדת היהודיים (נוסח משולב), התשל"א-1971⁷;

"מחיר יום הבראה" – כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לענין עובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום שנתי – הסכום של יום הבראה אחד שלפיו מחושבים לגביו דמי הבראה המשולמים בשנת 2024, בהתאם להוראות סעיף 2; ואולם –

(א) אם העובד הועסק במשרה חלקית – יוכפל הסכום האמור בחלקיות המשרה; לענין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

* התקבל בכנסת ביום ג' באדר ב' התשפ"ד (13 במרץ 2024) [בישיבה שהחלה ביום ב' באדר ב' התשפ"ד (12 במרץ 2024)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1708, מיום י"ט בשבט התשפ"ד (29 בינואר 2024), עמ' 501.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 77.

⁴ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

⁶ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

⁷ ס"ח התשל"א, עמ' 130.

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן מחושבים לעובד דמי
הבראה בתקופה שבעדה הם מחושבים

מספר חודשי העבודה בתקופה × מספר שעות העבודה החודשיות
שבעדה מחושבים לו דמי הבראה במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו;

(ב) אם העובד הועסק בחלק מהתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה
בשנת 2024 – יוכפל הסכום האמור בחלקיות ההעסקה באותה תקופה;

(ג) אם מתקיים בעובד האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), יוכפל הסכום
בהתאם להוראות שתי הפסקאות כאמור;

(2) לעניין עובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום חודשי – הסכום של
יום הבראה אחד שלפיו מחושבים לגביו דמי הבראה המשולמים בשנת 2024,
בהתאם להוראות סעיף 2, כשהוא מחולק ב-12, ואם הוא הועסק במשרה חלקית
– תוכפל המנה המתקבלת כאמור בחלקיות המשרה; לעניין זה, חלקיות המשרה
לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעותי תחושב כמנה המתקבלת
בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן
מחושבים לעובד דמי הבראה באותו חודש
מספר שעות העבודה החודשיות
במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו;

(3) לעניין עובד שדמי הבראה משולמים לו מדי תקופה שאינה כאמור
בפסקאות (1) או (2) – מחיר יום הבראה המחושב כאמור בפסקה (2) בהתאמות
המתחייבות ממשך התקופה;

(4) לעניין עובד שממומן לו נופש או ניתנת לו הטבה אחרת בעין, במקום תשלום
דמי הבראה בשנת 2024 – סכום השווה למנה המתקבלת מחלוקת השווי הכולל
של ההטבה האמורה שהייתה נוקפת לעובד לעניין מס הכנסה אלמלא הוראות
חוק זה, במספר ימי הבראה שלהם היה זכאי העובד בשנת 2024, לפי הנהוג
במקום עבודתו, אילו היו משולמים לו דמי הבראה ואלמלא הוראות חוק זה;

(5) לעניין עובד בהפחתה חלקית – מחצית מהסכום לפי פסקה מהפסקאות (1)
עד (4), החלה לגביו לפי העניין;

“מעסיק ציבורי” – כל אחד מאלה:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

(3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

(4) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב;

“משכורת” – הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה⁸;

“נושא משרה” – כל אחד מאלה:

(1) כל אחד מהמנויים בתוספת לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון,
התשכ”ט-1969⁹;

(2) ראש רשות כהגדרתו בחוק גמלאות לראש רשות;

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ’ 120.

⁹ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 98.

- (3) ראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק גמלאות לראש רשות, לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים;
- (4) רב עיר כמשמעותו בסעיף 15(א)(2) לחוק שירותי הדת היהודיים;
- (5) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 145 לפקודת העיריות¹⁰;
- (6) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה המקומית והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 41 לפקודת המועצות המקומיות¹¹;
- (7) ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לחוק שירותי הדת היהודיים, וכן יושב ראש ועדה ממונה שמונה לפי סעיף 10(ב3) לחוק האמור;
- ”סכום ההשתתפות” – הסכום הכולל של כל אלה:

- (1) מחיר יום הבראה החל לגבי העובד;
- (2) תשלומי חובה שעל מעסיק לשלם לפי חוק הביטוח הלאומי או חוק מס ערך מוסף, התשל”ו-1975¹², ולגבי מעסיק שמעביר תשלומים לקרן השתלמות – גם הסכום שעליו להעביר לקרן השתלמות בעבור העובד (בהגדרה זו – תשלומי החובה), והכול בשל תשלום מחיר יום הבראה לגבי העובד;
- (3) לעניין מעסיק שחלה עליו חובת עדכון – הסכום שנחסך למעסיק בשל הקפאת הסכום של יום הבראה שלפיו מחושבים דמי ההבראה בשנת 2024 לגבי העובד, לפי סעיף 2, בתוספת תשלומי החובה שהיה עליו לשלם בשל הסכום האמור, לגבי העובד, אלמלא הוראות אותו סעיף;
- ”עובד” – עובד שזכאי לפי הסכם או נוהג לדמי הבראה בשנת 2024, למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד;
- ”עובד בהפחתה חלקית” – עובד שאלמלא הוראות חוק זה היה זכאי בשנת 2024 לחמישה ימי הבראה, ומשכורתו החודשית הממוצעת בתקופה של שלושת החודשים ינואר 2024 עד מרץ 2024 אינה עולה על 6,000 שקלים חדשים, ואם הוא מועסק במשרה חלקית – אינה עולה על הסכום כאמור כשהוא מוכפל בחלקיות משרתו; ואולם, אם העובד לא היה זכאי למשכורת בעד חודש מהחודשים האמורים, יובאו בחשבון, במקום שלושת החודשים האמורים, שלושת החודשים האחרונים שקדמו לחודש אפריל 2024 שבהם היה זכאי למשכורת; לעניין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

מספר שעות העבודה שבהן עבד בתקופה האמורה

$$\frac{\text{מספר חודשי העבודה שבהם} \times \text{מספר שעות העבודה החודשיות}}{\text{עבד בתקופה האמורה}} \text{ במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו;}$$

”פנסיה תקציבית” – תשלומים המשולמים מדי חודש, באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת המעסיק, לעובד שפרש מעבודתו במשך כל ימי חייו, ולאחר מותו – לשאירו;

”פקיד שומה” – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה;

”קופת גמל לקצבה” ו”קרן השתלמות” – כהגדרתן בחוק הפיקוח על קופות גמל.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

¹² ס”ח התשל”ו, עמ' 52.

2. (א) על אף האמור בכל הסכם או נוהג, הסכום של יום הבראה שלפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2024 לעובד, יהיה זהה לסכום של יום הבראה שלפיו חושבו דמי הבראה לאותו עובד בשנת 2023.
- (ב) לעניין מעסיק שחלה עליו חובת עדכון, יובא בחשבון לשם חישוב דמי הבראה בשנת 2025, הסכום של דמי הבראה שהיה אמור להיות משולם לעובד בשנת 2024, אלמלא הוראות חוק זה.
3. (א) על אף האמור בכל הסכם או נוהג, מעסיק יפחית לעובד מתשלום דמי הבראה בשנת 2024, במועד שבו הם משולמים, את מחיר יום הבראה החל לגבי אותו עובד, ואם דמי הבראה ניתנים בדרך של מימון נופש או בהטבה אחרת הניתנת בעין – יקטין את המימון או שווי ההטבה כאמור במחיר יום הבראה לפי פסקה (4) להגדרה "מחיר יום הבראה", או כפי שהוחלה בפסקה (5) לאותה הגדרה, לפי העניין.
- (ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לעניין עובד שדמי הבראה משולמים לו מדי חודש או תקופה אחרת, יפחית המעסיק, בחודש או במועד הראשון שבו הוא מפחית את דמי הבראה בהתאם להוראות הסעיף הקטן האמור, סכום נוסף השווה לסך מחירי יום הבראה לפי פסקה (2) או (3), לפי העניין, להגדרה "מחיר יום הבראה" או כפי שהוחלה בפסקה (5) לאותה הגדרה, לפי העניין, שהיו חלים לגבי העובד בכל אחד מהחודשים או מהתקופות שמתחילת שנת 2024 שקדמו לחודש או למועד הראשון האמור.
4. לעניין חישוב של כל אחד מהמפורטים להלן, לא תובא בחשבון הפחתת דמי הבראה או הפחתת משכורת לפי חוק זה:
- (1) הסכום המשולם בעד העובד לקופת גמל לקצבה;
 - (2) המשכורת הקובעת לחישוב תשלומי עובדים בפנסיה תקציבית לפי סעיפים 89 או 90 לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003¹³;
 - (3) ההכנסה לחישוב תשלומים לקופת גמל לקצבה, או החיוב במס או הפטור ממנו בשל תשלומים כאמור, לפי העניין, לפי הוראות סעיפים 3(ה), 9(א7), 45 ו-47 לפקודת מס הכנסה;
 - (4) תשלומי פנסיה תקציבית;
 - (5) תשלום חרף-פעמי המשולם לעובד או לשאיריו, לפי דין או הסכם, עקב סיום עבודה;
 - (6) דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981¹⁴;
 - (7) תשלומי גישור, או סכום תוספת לקצבה הנרכש מקופת גמל לקצבה או ממבטח בעד העובד במימון מלא של המעסיק; לעניין זה, "תשלומי גישור" – תשלומים המשולמים מדי חודש בחודשו באופן רציף, לפי הסכם, מקופת המעסיק, מקופת גמל לקצבה או ממבטח, למי שפרש מעבודתו, בעד התקופה שממועד פרישתו מעבודה עד המועד שבו הוא זכאי לתשלומי קצבה מקופת גמל לקצבה;
 - (8) גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו'ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, או לפי הוראה אחרת בחוק האמור המחיל את הוראות סימנים אלה;
 - (9) קצובת הבראה ונופש המשתלמת לפי חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995¹⁵;

¹³ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.

¹⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 436.

- (10) כל הטבה הניתנת למי שמשתלם לו תגמול לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]¹⁶, לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1950¹⁷, או לפי חוק אחר המחיל הוראות של אחד החוקים האמורים. מעסיק חייב בתשלום של סכום ההשתתפות לפקיד השומה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 246 לפקודת מס הכנסה.
5. חובת תשלום של סכום ההשתתפות לפקיד השומה
6. סכום ההשתתפות אינו הכנסה
7. (א) הוראה בהסכם שלפיה תשלום דמי הבראה האמורים להיות משולמים בשנת 2024 ייעשה במועד שאינו במהלך השנה האמורה – אין לה תוקף.
(ב) נקבעה הוראה בהסכם, אחרי יום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), שלפיה חובת העדכון תבוטל כך שלא תחול בשנת 2024, אין בכך כדי לגרוע מחובת המעסיק לפי סעיף 5 להעביר לפקיד השומה את סכום ההשתתפות שהיה חל אלמלא הוראה כאמור. חלק דמי ההבראה או חלק המשכורת, לפי העניין, אשר לא שולמו לעובד לפי חוק זה, לא ישולמו לו גם לאחר תום שנת 2024.
8. אי-השבת דמי הבראה או משכורת שהופחתו
9. תחולת הוראות החוק לגבי נושא משרה
10. תחולת הוראות החוק לגבי חייל
11. החלת חוק יסודות התקציב לגבי מעסיק ציבורי
12. עדיפות
- (1) משלם המשכורת יפחית ממשכורתו של נושא המשרה המשולמת לו בחודש יולי 2024 סכום של 471.4 שקלים חדשים, ולא יחולו לגביו הוראות סעיפים 2 ו-3;
(2) סכום ההשתתפות לגבי נושא המשרה יהיה סכום השווה ל-471.4 שקלים חדשים בתוספת תשלומי חובה כמשמעותם בפסקה (2) להגדרה "סכום ההשתתפות" שהיה על משלם המשכורת לשלם לנושא המשרה בשל הסכום האמור.
- (א) הוראות חוק זה החלות על עובד ומעסיקו יחולו על חייל המשרת בצבא הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע ועל צבא הגנה לישראל, אף שלא מתקיימים ביניהם יחסי עבודה, בשינויים המחויבים.
- הוראות סעיפים 29א, 29ב, 33א(ב), ו-(ד) עד (ו), 34א(1) ו-(ב), 35, 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לעניין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום משכורת או לגבי תשלום אחר מקופת מעסיק ציבורי, שנעשה בידי מעסיק ציבורי בניגוד להוראות לפי חוק זה.
- (א) הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין, הסכם או נוהג, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו, ועל אף האמור בכל החלטה שהתקבלה לפי אחד מאלה, ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב):
(1) חוק-יסוד: נשיא המדינה¹⁸;
(2) חוק-יסוד: הממשלה¹⁹;
(3) חוק-יסוד: השפיטה²⁰.

¹⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

¹⁷ ס"ח התשי"ט, עמ' 162.

¹⁸ ס"ח התשכ"ד, עמ' 118.

¹⁹ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

²⁰ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

(4) חוקי־סוד: מבקר המדינה²¹;

(5) חוק הדיינים, התשט"ו-1955²²;

(6) חוק הקאדים, התשכ"א-1961²³;

(7) חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962²⁴;

(8) חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969²⁵;

(9) חוק הכנסת, התשנ"ד-1994²⁶;

(10) חוק בנק ישראל, התש"ע-2010²⁷.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מתוקפו של הסכם קיבוצי שנערך עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום י"ג בשבט התשפ"ד (23 בינואר 2024), לעניין הפחתה של מחיר יום הבראה, והוראות ההסכם הקיבוצי האמור בעניין זה יחולו במקום הוראות סעיף 3 לגבי עובד שעליו ההסכם חל, למעט עובד בהפחתה חלקית.

13. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום כ"ה בטבת התש"ץ (31 בדצמבר 2029) יקראו את פקודת מס הכנסה²⁸, כך שאחרי סעיף 245 יבוא:

246. סכום ההשתתפות שיש לשלמו לפקיד השומה לפי סעיף 6 לחוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024²⁹, יראו אותו לעניין ההוראות לפי פקודה זו כמס שנוכה במקור לפי סעיף 164 במועד שבו משולמים דמי הבראה לעובד בשנת 2024, ולעניין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024 – במועד תשלום משכורתו בחודש יולי 2024, ואשר יש לשלמו לפקיד השומה לפי סעיף 166; לעניין זה, "נושא משרה", "סכום ההשתתפות" ו"עובד" – כהגדרתם בחוק האמור

"סכום ההשתתפות שיש לשלמו לפקיד השומה לפי חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים – הוראת שעה

14. בחוק תקציב נוסף לשנת הכספים 2024 ייקבע סכום גבוהה אומדן ההכנסות הצפויות לאוצר המדינה לפי חוק זה, כחלק מהסכומים הנכללים בתקציב האמור לשם מתן הטבות לחיילי מילואים.

15. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו; בתקנות כאמור רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם שר העבודה, לקבוע הוראות לעניין אופן הפחתת דמי הבראה לפי סעיף 3 לגבי עובד שדמי הבראה משולמים לו שלא כרכיב נפרד.

16. שר האוצר ידווח לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, החל מיום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) ועד תום שנת 2026, אחת לשלושה חודשים, על העניינים המפורטים להלן, לגבי התקופה שקדמה למועד הדיווח:

²¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 30.

²² ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

²³ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.

²⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.

²⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

²⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

²⁷ ס"ח התש"ע, עמ' 452.

²⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ה, עמ' 67.

²⁹ ס"ח התשפ"ה, עמ' 614.